

Quan els ebrencs pugen i ba

El col·lectiu Diàspora Ebrenc ha iniciat amb èxit un cicle de xarrades i trobades per a potenciar la connexió entre el territori i els ebrencs que

Barcelona F. Millán / Ò.M.J.

Són les set de la tarda d'un divendres de maig. A l'estació de Sants, la més atapeïda de Barcelona, el so de les maletes, amunt i avall, trenca qualsevol silenci. A la via 9, un tren amb destinació a Tortosa és a punt d'arribar. Desenes de joves i no tan joves, també amb maleta, ja l'esperen a l'andana. Bona part d'ells són de les Terres de l'Ebre: quan parlen, l'accent els delata. Arriba el comboi, i els passatgers s'espargixen com gotes d'aigua entre els vagons.

Esta escena, quotidiana per a molts, es repeteix cada setmana. I doblement: primer els divendres, a l'estació de Sants, a la de Gràcia, a la de França o a les parades de l'autobús de l'Hife a Barcelona; i després els diumenges i en sentit invers, als diversos punts de sortida de les Terres de l'Ebre. I és que les anades i vingudes de persones de l'Ebre a Barcelona evidencien una realitat creixent: els dos indrets són cada cop més a prop, i el nombre d'ebrencs que estudien o treballen a la capital catalana ha augmentat considerablement en els últims anys. No hi ha dades exactes, però es calcula que un de cada cinc joves ebrencs acabarà vivint almenys una temporada a Barcelona.

LA NORMALITZACIÓ DE MAR-XAR Els factors que expliquen esta realitat són diversos. Principalment, però, es podrien reduir a cinc: l'increment del poder adquisitiu de les famílies ebrencs -que ara s'ho poden permetre més que abans-; la millora dels mitjans de transport entre el territori i la ciutat; la normalització del fenomen i, per tant, l'apropament dels vincles entre la metròpolis i el sud; i la percepció de Barcelona com una ciutat on hi ha més oportunitats, en l'àmbit acadèmic i en el laboral.

El gruix més gran d'este èxode l'ocupen els universitaris, que com en totes les zones rurals, han d'anar a estudiar en ciutats com Tarragona o Barcelona, ja que l'oferta acadèmica que hi ha al territori sovint no s'adapta a les seues inquietuds. Però anar-

A l'esquerra, imatges dels dos primers sopars tertúlia, amb Ignasi Blanch, Cinta Arasa, Germà Bel i Amparo Moreno. A la dreta, gent jove de les Terres de l'Ebre agafant l'

hi, molts cops, significa quedar-s'hi. Tal com informava esta publicació fa unes setmanes, cada vegada més joves segueixen vivint a les grans ciutats un cop acaben els estudis. La manca d'oportunitat laboral en el territori en certs sectors, la necessitat de seguir preparant-se en àmbits concrets, o la creixent atracció que susciten les grans ciutats en serien els motius de pes.

Per al territori, este fenomen té conseqüències positives i negatives a la vegada. Per una banda, els efectes negatius agafen forma d'envelliment: en els últims anys, les comarques ebrencs han vist com la seua població és cada cop més gran. Com advertia fa unes setmanes Xavier Farré, subdirector del Campus Terres de l'Ebre de la Universitat Rovira i Virgili, "és molt important que els joves que vulguen puguen trobar aquí una feina que s'adapte als seus estudis, a les seues condicions. Això és clau perquè acaben tornant després d'estudiar; si no, l'Ebre serà un territori cada cop més envellit". D'altra banda, la part positiva és la creixent re-

lació entre el sud i la metròpolis, i els vincles socials, culturals o econòmics que poden sorgir-hi, i que acaben beneficiant la salut de les comarques.

Per a aconseguir este últim punt, el de crear vincles i connexions entre l'Ebre i els ebrencs que viuen en grans ciutats, ha sorgit a Barcelona l'associació Diàspora Ebrenc. "Som un col·lectiu de persones de les Terres de l'Ebre que vivim i treballem fora de les nostres comarques i volem mantenir els nostres vincles amb el territori. El nostre objectiu és fer xarxa, contribuir al debat i la reflexió sobre les Terres de l'Ebre, i generar connexions amb el territori", expliquen a la seua pàgina web. Josep Sabaté, un dels portaveus del col·lectiu, explica així un altre dels principals objectius de la iniciativa: "Contribuir a la reflexió sobre diferents temes d'actualitat i també de fons entre persones de diferents àmbits professionals que puguem oferir visions complementàries sobre temes tan diversos com la identitat, la distribució territorial, la creació artística, la política o les pers-

pectives de gènere".

Tot i que este moviment portava temps gestant-se, ha vist la llum fa relativament poc. A principis d'any es va donar a conèixer a través de les xarxes socials, i el 26 d'abril van encetar la primera activitat: un cicle de sopars tertúlia que porta per títol *Caibòries i morrandes*. La primera sessió la van protagonitzar la periodista i professora de la UAB Amparo Moreno i l'economista i professor de la UB Germà Bel, i la segona, que es va fer al juny, l'il·lustrador Ignasi Blanch i l'escriptora Cinta Arasa, en una trobada que va comptar també amb la presència d'altres referents culturals com el cantant Josep Bordes.

ANTIFRANQUISME I ANTITRANSVASISME Josep Sabaté, però, reitera que es vol aconseguir un moviment d'anada i tornada. "Busquem fer pont entre estes dos realitats: volem donar a conèixer l'Ebre a les grans ciutats, però també aportar coses de les grans ciutats a l'Ebre", comenta. "La Diàspora Ebrenc podria ser el principal canal d'intercanvi d'idees i creativitat entre el

món rural de les Terres de l'Ebre i els grans nuclis urbans i a la inversa", valorava a les xarxes socials la jove alcaldessa del Pinell, Eva Amposta. Sabaté fa referència a dos moments que, segons ell, mostren com els ebrencs que estaven a Barcelona ja s'havien organitzat anteriorment. "Durant el franquisme, molts joves que estaven estudiant a la capital van impulsar el Club Universitari de Tortosa, un grup d'universitaris antifranquistes que va ajudar a fer arribar les idees d'esquerres i més innovadores a Tortosa. Gràcies a això, a Tortosa van venir, entre d'altres, Raimon o Ovidi Montllor". Als anys 2000, amb la lluita contra el Pla hidrològic, este moviment d'anada i tornada també va ser una constant en les reivindicacions del territori. "El pitjor transvasament que tenim a les Terres de l'Ebre és el de capital humà. La Diàspora Ebrenc ha de ser un punt de trobada d'este capital humà que esteu físicament lluny de l'Ebre, però que mai oblideu d'on veniu i on torneu", aportava una de les portaveus de la Plataforma en